

ดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้แทนประเทศไทย
เข้าร่วมจัดทำกรอบการศึกษาภายหลังปี ๒๕๕๘:
**เน้นการศึกษาเพื่อจัดความยากจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนทุกกลุ่มในสังคม
ส่งเสริมสันติภาพ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน**
ในการประชุมนานาชาติเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ครั้งที่ ๒
ณ สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส

ดร.ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ให้เป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมนานาชาติว่าด้วยการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกครั้งที่ ๒
ภายใต้หัวข้อ ‘Planning for Post-๒๐๑๕: Building Peaceful and Sustainable Societies
ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส โดยมีนายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนางชนิษฐา ห้านิรัติศัย ผู้แทนสำนักเลขาธิการ
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมการประชุมฯ
ร่วมกับ คณะผู้แทนถาวรประจำองค์การยูเนสโก ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองของโลก
สื่อมวลชนผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงานสหประชาชาติ องค์กรประชาสังคม ผู้แทนเยาวชนและหุ้นส่วน
เพื่อการพัฒนาอื่นๆ รวมประมาณ ๒๕ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผนึกความร่วมมือกับองค์การยูเนสโก
และประเทศสมาชิกในการจัดทำ กรอบการศึกษาในวาระการพัฒนาภายหลังปี ๒๕๕๘ ที่เน้นการสร้าง
และพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองโลก อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สังคมแห่งสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน

การประชุมครั้งนี้ กล่าวถึงการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship Education) ในฐานะที่เป็น
กรอบแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งหมายให้การศึกษาแก่ผู้คนทุกช่วงวัย ได้ตระหนักถึงคุณค่า มีความรู้ ความเข้าใจ
และมีทักษะที่อยู่บนหลักการของการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม ความเท่าเทียมกัน
การเคารพในความแตกต่างหลากหลายของบุคคล รวมทั้งความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ต้องให้การศึกษา
เป็นการสร้างเสริมพลังของผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อความเป็นพลเมืองโลก สามารถคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง
เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน และการพึ่งพาอาศัยกัน การสร้างความตระหนักของผู้เรียนให้รู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของของสังคม
ที่เขามีอยู่ การแสดงออกซึ่งความเคารพในความแตกต่าง การเห็นอกเห็นใจกัน

ออสเตเรียที่ได้ผนึกความร่วมมือในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งนี้

พิธีเปิดการประชุมฯ จัดขึ้น
ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา
๐๙.๓๐ น. โดยนางอิรีนา โบโกว่า
ผู้อำนวยการใหญ่ องค์การยูเนสโก ได้
กล่าวขอบคุณผู้แทนสาธารณรัฐเกาหลี
รัฐสุลต่านโอมาน และสาธารณรัฐ

We must sharpen our
vision and place
global citizenship
education in the
context of all our
work -- to eradicate
poverty, to enhance
social inclusion, to
respond sustainably
to the needs of all
societies, to build a
culture of peace.

การจัดการประชุมนานาชาติเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ครั้งที่ ๑ จัดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๕๖ สำหรับการประชุมฯ ครั้งนี้ ผู้เข้าประชุมจะได้ร่วมกันหารือ เพื่อกำหนดกรอบการศึกษาภายหลังปี ๒๕๕๘ ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อความต้องการในการว่าจ้างงาน การให้ความเคารพและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรม การพัฒนาการศึกษาเพื่อสนองตอบความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเชื้อชาติ การพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เน้นความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาชน และการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโกได้ย้ำว่าการศึกษาภายหลังปี ๒๕๕๘ จะต้องมีความสำคัญ มากกว่าการถ่ายทอด องค์ความรู้และข่าวสาร แต่ต้องมุ่งส่งเสริมพลเมือง ให้รู้จักการแก้ไขปัญหา และสามารถเผชิญต่อสภาพบีบคั้นทางสังคม การจัดการศึกษาจะต้องสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและโลกในฐานะเป็นพลเมือง ของโลก การศึกษาจะต้องช่วยสร้างค่านิยม ทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษใหม่ ส่งเสริมการสร้าง ความเข้าใจระหว่างชาติ ดังที่ นาย Edgar Morin ได้กล่าวว่า **“Education is the condition and guarantee of the intellectual and moral solidarity of humanity.”**

ผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโกได้เรียกร้องให้ประเทศต่างๆ พยายามสู่การบรรลุเป้าหมาย การศึกษาที่ยังไม่บรรลุผลในทศวรรษที่ผ่านมา และพร้อมผลักดันการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการศึกษาแห่งอนาคต ตามที่ได้กล่าวถึงในข้อตกลงมีศักดิ์ในระหว่างการประชุมโลก ว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชนที่รัฐสุลต่านโอมานเมื่อปี ๒๕๕๗ รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ ภายหลังปี ๒๕๕๘ ที่ได้เสนอให้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญด้านการศึกษาที่จะช่วย ขจัดความยากจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนทุกกลุ่มในสังคม การตอบสนองต่อความต้องการทางสังคมอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมแห่งสันติภาพ โดยกรอบการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่จัดทำขึ้นครั้งนี้ จะได้นำเสนอเพื่อการรับรองในระหว่างการประชุมโลกด้านการศึกษาที่จะจัดขึ้น ณ สาธารณรัฐเกาหลีในปี ๒๕๕๘

Ms. Amira Yahyaoui ประธานและผู้ก่อตั้ง Al Bawsala ประเทศตูนิเซีย ได้นำเสนอรายงานเรื่อง **“เยาวชนเป็นพลังสำคัญแห่งอนาคต และการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกสามารถอธิบายการเป็นพลเมืองที่มี**

ความรับผิดชอบในปัจจุบันได้อย่างไร ?” เธอได้กล่าวถึง

ความสำคัญของการศึกษาในการสร้างสันติภาพและส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษยชาติ การศึกษาจะต้องสร้างความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างประชาชน เชื้อชาติและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังต้องสร้างความตระหนักให้เยาวชนละเว้นการกระทำซึ่งจะนำไปสู่ความขัดแย้ง หรือเกิดสงครามในอนาคต การจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงสิทธิของเด็กในการดำรงชีวิต และ

ต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนในโลก นอกจากนี้ การศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางสังคมและการเมือง

สิ่งท้าทายในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองของโลก

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมหารือเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก เช่น ควรมีการสอนเรื่องพลเมืองโลกหรือไม่? ทำอย่างไรที่จะส่งเสริมทักษะในการดำรงชีวิต เช่น การเรียนรู้ร่วมกัน และการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง? บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ เช่น สื่อมวลชน องค์กรชุมชน องค์กรทางศาสนา และภาคประชาสังคมจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกได้อย่างไร?

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้กล่าวถึงความสำคัญกับบทบาทของครูและผู้เรียนในการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดย Ms. Susan Hopgood ประธานของ Education International ได้กล่าว ระหว่างการประชุมฯ ว่า **“ครูต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ การได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง การได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานกำกับดูแลและผู้ปกครองเพื่อให้สามารถดำเนินตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมืออาชีพ”**

ในระหว่างการประชุมฯ ได้มีการจัดการประชุมกลุ่มย่อย ๒๐ หัวข้อ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาภายหลังปี ๒๕๕๘ และการจัดทำกรอบปฏิบัติการด้านการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

สภาพปัญหาในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ผู้เข้าประชุมฯ ได้ร่วมกันเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก สรุปได้ดังนี้

- การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในหลายประเทศยังคงอยู่ในขั้นตอนของการวางแผน แต่ยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ
- หลายประเทศยังไม่ได้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
- ครูยังคงยึดแนวการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นการให้ความรู้แก่ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการปลูกฝังค่านิยม สร้างทัศนคติหรือพฤติกรรมที่ดีของผู้เรียนที่นำไปสู่การเป็นพลเมืองโลก
- การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองยังคงเป็นประเด็นที่อ่อนไหว และเป็นประเด็นทางการเมืองในประเทศที่มีประวัติแห่งการรวมตัวเป็นชนชาติ เน้นการรักษาเอกลักษณ์แห่งชนชาติตน แทนการปลูกฝังให้ประชาชนมีสำนึกในความเป็นพลเมืองโลก และเคารพในลักษณะร่วมกันของมนุษยชาติ
- Mr. Fady Yarak อธิบดีการศึกษาของเลบานอนกล่าวว่าโรงเรียนในเลบานอนต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์เกี่ยวกับปัญหาผู้อพยพตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และประเทศเผชิญความท้าทายในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในระดับชาติ เช่น การขาดเงื่อนไขที่จะผลักดันให้มีการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในประเทศ
- ผู้เข้าประชุมฯ ส่วนหนึ่งยังคงมีความเห็นว่าการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกมีความคล้ายคลึงกับการจัดการศึกษาในอดีต โดยเน้นเพียงการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน และมุ่งอบรมครูเพื่อให้สามารถสอนเรื่องดังกล่าว และยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดใหม่ที่สำคัญทั้งการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ดังนี้

- การให้ความสำคัญต่อทักษะในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ การรู้จักการแก้ไขปัญหา การรู้จักคิดอย่างแตกต่าง การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมในลักษณะข้ามพรมแดน การจัดการสอนในระบบโรงเรียนและการจัดทำหลักสูตรในลักษณะข้ามชาติ
- การให้ความสำคัญและยอมรับในความหลากหลายและความแตกต่างของแต่ละประเทศ โดยเน้นความร่วมมือในระหว่างความเป็นพลเมืองโลก
- การให้ความสำคัญต่อการอาศัยพึ่งพาระหว่างประชาชน และให้ความสำคัญต่อความเป็นพหุนิยมทางเชื้อชาติมากขึ้น
- การให้การยอมรับว่า การรักษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยชาติใดชาติหนึ่งเพียงลำพัง แต่ทุกชาติในโลกจะต้องร่วมกันดำเนินการ
- การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกจะต้องดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการศึกษาเพื่อสันติภาพ จึงจะประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ที่ประชุมฯ ได้ร่วมหารือเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก สรุปได้ดังนี้

- การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกเพื่อสร้างโลกแห่งสันติสุข ความยุติธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน จะต้องได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบาย ทั้งในระดับผู้กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ และระดับผู้ปฏิบัติสู่ผู้กำหนดนโยบาย
- คนในชาติจะต้องตระหนักร่วมกันว่าการศึกษเป็นทรัพยากรสาธารณะและใช้ร่วมกัน
- การจัดการศึกษาจะเน้นคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองของโลก
- การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกวางอยู่บนหลักการพื้นฐานของความเป็นสากล มีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการและบริบทของท้องถิ่น

ที่ประชุมฯ ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ ๑ กระบวนการจัดทำนโยบายและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๑. การให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการศึกษา
๒. การให้ครู/นักการศึกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำนโยบายด้านการศึกษา
๓. การผลักดันให้เกิดการกำหนดด้านนโยบายในระดับผู้กำหนดนโยบาย เช่น การจัดการประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะที่ ๒ การฝึกอบรม/การบูรณาการการศึกษา

๑. การบรรจุเรื่องการศึกษาของครูไว้ในนโยบายของชาติ
๒. การผลักดันแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในระดับชาติ
๓. การผลักดันการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกตามหลักการที่กำหนดไว้ และการถ่ายทอด

วิธีการสอนตามหลักการดังกล่าว

๔. การกำหนดบทบาทของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกในการฝึกอบรมครูทั้งก่อนและในระหว่างการประชุม
๕. การพัฒนาโปรแกรมและจัดตั้งสถาบันสำหรับผู้นำด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
๖. การจัดการประชุมเชิงยุทธศาสตร์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
๗. การบูรณาการเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไว้ในหลักสูตรการศึกษา
๘. การเริ่มต้นดำเนินการด้วยการสอดแทรกเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกไว้ในนโยบายที่มีอยู่แล้ว

๙. การสำรวจและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในระดับชาติและโลกเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

ข้อเสนอแนะที่ ๓ การจัดทำเครื่องมือเพื่อสนับสนุนผู้กำหนดนโยบาย

๑. การจัดทำเครื่องมือเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
๒. การให้ความสำคัญต่อการเรียนบนพื้นฐานค่านิยมของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
๓. การจัดทำกรอบนโยบายการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก
๔. การจัดระบบการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในปัจจุบันและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านสื่อทางสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะที่ ๔ การเรียนรู้จากตัวอย่างนโยบายของประเทศที่ประสบความสำเร็จ

๑. ประเทศโคลอมเบีย เรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง การศึกษาเพื่อสันติภาพ
๒. ประเทศเคนยา เรื่องการศึกษาเพื่อสันติภาพ
๓. ประเทศฮ่องกง ได้มีการบรรจุเรื่องการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกตั้งแต่ปี ๒๕๕๒
๔. องค์การบรรเทาทุกข์และจัดหางานแห่งสหประชาชาติ เรื่องการศึกษาเพื่อสิทธิมนุษยชนกับผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

กรอบปฏิบัติการภายหลังปี ๒๕๕๘

ที่ประชุมฯ ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบปฏิบัติการด้านการศึกษากว่า ๒๕๕๘ ดังนี้

- ๑) ประเทศต่างๆ ควรเรียนรู้จากประสบการณ์จากการประชุมโลกด้านการศึกษาที่กรุงดาการ์ ในปี ๒๕๔๓ ซึ่งถึงแม้จะสะท้อนถึงความตั้งใจที่ดี แต่ยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- ๒) กรอบปฏิบัติการฯ ควรมีขอบข่ายที่กว้าง มีความเป็นสากลและมีความยืดหยุ่นที่จะสามารถทำให้ประเทศสมาชิกสามารถดำเนินการได้ รวมทั้งสามารถนำไปหาหมายที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ
- ๓) นโยบายด้านการศึกษจะต้องมีลักษณะพหุสาขา และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายมาร่วมมือในการจัดการศึกษา

๔) กรอบปฏิบัติการฯ จะต้องมีการตรวจสอบและประเมินผล และมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับนโยบายและเป้าหมายการดำเนินการ

แถลงการณ์ร่วมเยาวชน

การประชุมฯ ครั้งนี้ ได้เปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองของโลกในระดับท้องถิ่น โดยในระหว่างการประชุมฯ มีผู้แทนเยาวชน ๒๙ คน จาก ๑๓ ประเทศ ได้นำเสนอแถลงการณ์ร่วมที่เน้นความสำคัญของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกใน ๖ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

“We feel it is of the upmost importance to regard youth as major stakeholders in the formal education debate since we are in fact the recipients of said education,” the Conference Youth Delegates said in a statement presented today. “We encourage UNESCO to stimulate non-formal and informal education methods in GCED as a way of reaching the children and youth still out of school for varying reasons.”

๑) การศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เยาวชนจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบ และเยาวชนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการเช่นเดียวกับผู้ใหญ่

๒) การศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมในลักษณะข้ามพรมแดน รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม ชนชั้น และยอมรับในความเลื่อมใสที่จะนับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง การเพิ่มมากขึ้นของผู้อพยพก่อให้เกิดความเข้าใจในลักษณะข้ามพรมแดนมากขึ้น

๓) เยาวชนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้ถูกละทิ้ง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

๔) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกได้ถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในสามเป้าหมายสำคัญของ Global Education First Initiative Youth Advocacy Group และขอเรียกร้องให้มีการสอดแทรกความรู้

เรื่องดังกล่าวในวิชาที่มีการสอนอยู่แล้ว หรือมีเนื้อหาแยกต่างหาก และจะต้องบรรจุไว้ไม่เพียงแต่ในหลักสูตรการศึกษาเท่านั้น แต่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมแนวคิดดังกล่าวในโรงเรียน โรงเรียนต้องเชื่อมโยงระหว่างแนวปฏิบัติและทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้สามารถถ่ายทอดค่านิยมแห่งสันติภาพ ความหลากหลาย ความยั่งยืนและความเข้าใจในความหลากหลายและความแตกต่าง ในขณะที่ยังคงรักษาเอกลักษณ์แห่งชาติไว้ได้

๕) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้บนพื้นฐานของประสบการณ์ และกระบวนการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้เรียน ไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และความเข้าใจแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ต้องปลูกฝังทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน สร้างความเชื่อมั่น กระตุ้นความใคร่รู้และเสริมสร้างศักยภาพเยาวชนให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน

๖) เยาวชนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

การจัดประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาที่สาธารณรัฐเกาหลี

ที่ประชุมฯ รับทราบว่าสาธารณรัฐเกาหลีจะจัดการประชุมโลกว่าด้วยการศึกษา ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี โดยเป็นการจัดการประชุมร่วมกับองค์การระหว่างประเทศได้แก่ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) องค์การเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UN Women) และธนาคารโลก (World Bank) โดยการประชุมฯ จะมีผู้เข้าร่วมการประชุมในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจ เข้าร่วมการประชุมฯ กว่า ๑,๕๐๐ คน) การประชุมฯ มีเป้าหมายเพื่อทบทวนความก้าวหน้าและอุปสรรคต่อการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษระหว่างปี ๒๕๔๓-๒๕๕๘ ข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายการศึกษาภายหลังปี ๒๕๕๘ และข้อตกลงเกี่ยวกับกรอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวาระการศึกษาในอนาคต

ข้อเสนอแนะของคณะผู้แทนไทย

๑. ประเทศไทยควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก โดยทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย เนื่องจากการส่งเสริมค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เน้นความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาชน รวมถึงการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคมของพลเมือง มีความสอดคล้องกับค่านิยม ๑๒ ประการของประเทศไทย ที่เน้นให้คนไทยมีจิตสำนึกแห่งการรักชาติ เสียสละและมีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม เพื่อสร้างประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับทิศทางของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จึงสมควรที่จะนำเสนอแนวคิดนี้ต่อองค์กรหลักเพื่อนำไปพิจารณาเข้าสู่หลักสูตรการเรียน การสอนต่อไป

๒. เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ ได้ร่วมมือกับองค์การยูเนสโกในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติเพื่อความเป็นพลเมืองโลก ครั้งที่ ๑ ที่ประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๕๖ กระทรวงศึกษาธิการจึงควรร่วมมือกับสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ เพื่อส่งเสริมบทบาทของไทยในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และขยายผลการดำเนินการเรื่องดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

สรุปโดย สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ